DZIENNIK

ZARZĄDU M. LUBLINA.

Redakcja i Administracja
Magistrat m. Lublina
(parter biuro Nr. 3)

Redakcja i Administracja czynna od 9-ej do 2-ej popoł.

Ogłoszenia (wyłącznie poza tekstem): cała strona—40 zł., $\frac{1}{2}$ strony—20 zł. $\frac{1}{4}$ strony—10 zł., na marginesie 10 zł. wiersz petitowy dwuszpaltowy lub jego miejsce 15 gr.

Prenumeratę przyjmuje Wydział do Spraw Ogólnych (parter biuro Nr. 3).

Prenumerata kwartalnie 2 zł. **Cena egzemplarza 25 groszy.**

Nr. 20—21. (233—234). **Lublin, dnia 19-go maja 1928 roku.** **Rok VIII.**

DZIAŁ URZĘDOWY.

Z obrad Magistratu.

Posiedzenie z dnia 14 maja 1928 r., uchwalono:

1. Na częściowe pokrycie należności za prąd elektryczny, dostarczony przez firmę „Skokowski i Pankowski" wystawić 2 weksle na łączną sumę zł. 5000, z terminem płatności dn. 8/VIII 1928 r. i do podpisania wymienionych weksli, w imieniu Magistratu, upoważnić Prezydenta miasta p. Antoniego Pączka i Ławnika Magistratu p. Tadeusza Kadurę.

2. Wydać zamówienie dla elektrowni miejskiej na potrzeby rzeźni miejskiej na Tatarach firmie ASEA na 1 transformator pierwotnego napięcia 6300 V, 250 K V A stałego obciążenia i wtórnego napięcia 400 V, zgodnie z ofertą firmy z dn. 1/V 1928 r.

3. Ze względów sanitarnych i konstrukcyjnych, postanawia się zamienić rury żebrowe grzejnikowe w restauracji i laboratorjum rzeźni miejskiej na Tatarach, na grzejniki radjatorowe za dopłatą zł. 600 firmie Drzewiecki i Jeziorański, instalację tę wykonywującą.

Posiedzenie z dnia 15 maja 1928 r., uchwalono:

1. Wobec krótkiego terminu dostawy i najniższych cen za dostawę płytek terrakotowych i glazurowanych dla elektrowni miejskiej, powierzyć firmie „Tow. Akc. Zakładów ceramicznych Dziewulski i Lange", w g cen za metr kwadratowy ułożonych płytek, stosownie do oferty z dn. 4 kwietnia b. r. Termin dostawy 2 tygodnie od daty zamówienia. Do ułożenia płytek firma przyśle majstra za opłatą 15 zł. dziennie, plus koszta podróży III klasą w obie strony. Warunki płatności: 30% przy zamówieniu, 60% po dostawie i ułożeniu, 10% w trzy miesiące później.

2. Wobec przedstawienia przez firmę ASEA w Warszawie najlepiej opracowanej pod względem technicznym oferty na dostawę i montaż urządzeń rozdzielczych dla 16 budek transformatorowych miejskiej publicznej sieci elektrycznej, podania znacznie niższych cen od innych konkurujących firm, oraz dostatecznie krótkiego terminu wykonania, Magistrat uchwala zamówienie na dostawę i montaż urządzeń rozdziel-

czych 16 budek transformatorowych oddać powyższej firmie za cenę 5461 dol. U. S. A. loco cif Gdańsk.

Termin dostawy 2,5 miesiąca. Termin montażu 1 miesiąc. Koszt montażu 800 dol. U. S. A. Przewóz do Lublina z Gdańska i cło opłaca Magistrat. Warunki płatności 30% przy zamówieniu, 30% po dostawie materjału i rozpoczęciu montażu, 30% po ukończeniu montażu i uruchomieniu i 10% po rocznej eksploatacji. Na 30% zadatku firma wyda weksel gwarancyjny na sumę 1640 dol.

3. Zamówienie na dostawę i montaż rozdzielni niskiego napięcia dla elektrowni miejskiej powierzyć firmie Towarzystwo Elektryczne ASEA w Warszawie, stosownie do oferty N O-1562 8/st. z dn. 4 maja b. r., wobec przedstawienia przez firmę projektu i kosztorysu, najlepiej technicznie opracowanego i najniższych cen konkurencyjnych przy jednocześnie pierwszym gatunku aparatów elektrycznych, wykonanych przez powyższą firmę. Cena całkowitej dostawy — 1017 dol. U. S. A. loco stacja Lublin, bez cła. Koszt montażu 390 dol. U. S. A. Termin dostawy łącznie z montażem — 3 miesiące od daty zamówienia. Warunki płatności: 30% przy zamówieniu, 50% po ukończeniu montażu, 10% po przyjęciu rozdzielni przez Magistrat 10% po rocznej eksploatacji elektrowni. Na 30% zadatku firma wyda weksel gwarancyjny na sumę 305 dol. U. S. A.

4. Oddać instalację sieci kablowej, zasilającej silniki w rzeźni miejskiej na Tatarach firmie P. T. E., zgodnie z ich ofertą z dn. 1/V 1928 r. za sumę fr. szw. 4 460. Do zawarcia umowy z powyższą firmą w tej sprawie upoważnić firmę Ulen and Co.

5. Po wysłuchaniu sprawozdania Wice-prezydenta D-ra Drożdża z dochodzenia w sprawie zajść na robotach ulenowskich, jakie miały miejsce w dn. 19/IV r. b., Magistrat uchwala: a, robotników Bolesława Niedzielę i Zygmunta Kozła, wobec stwierdzenia ich winy, należy zwolnić z robót ulenowskich bez wypłaty pensji i odszkodowania za czas pozostawania w zawieszeniu, b, robotników: Józefa Szponera, Stanisława Szewczyka i Józefa Kruszyńskiego, wobec nie stwierdzenia przez Komisję ich winy, pozostawić przy pracy i wypłacić pełne pobory za czas zawieszenia, z warunkiem podpisania deklaracji, iż będą pracowali sumiennie i że wszelkie zatargi, gdyby takowe w przyszłości powstały, będą załatwiać na drodze, prawem przepisowej.

Z Rady Miejskiej.

Posiedzenie z dnia 16 kwietnia 1928 r., uchwalono:

I. „Rada Miejska uchwala:

Rada Miejska upoważnia Magistrat:

1, do pobrania w okresie od 1 kwietnia do 1 lipca 1928 roku na potrzeby miasta i wydatkowania z funduszów miejskich w tymże okresie sum z poszczególnych paragrafów kredytów budżetowych w wysokości $1/4$ części dochodów i rozchodów, preliminowanych w budżecie administracyjnym miasta na okres od 1/IV 1927 r. do 1/IV 1928 r., uchwalonych przez Radę Miejską na posiedzeniach od 4 stycznia do 7 lutego 1928 roku, a stanowiących:

a, w dochodach zwyczajnego budżetu administ. 1 027 816 zł.

b, w rozchodach zwyczajnego budżetu administ. 965.813 zł.

c, w dochodach budżetu przedsiębiorstw 269.947 zł.

d, w rozchodach budżetu przedsiębiorstw 177.066 zł.

2, do wydatkowania na rozchody nadzwyczajne budżetu administracyjnego i budżetu przedsiębiorstw w miarę uzyskiwania dochodów nadzwyczajnych i wpływów z pożyczek, uchwalonych przez Radę Miejską.

Wykonanie uchwały powierza się Magistratowi".

Posiedzenie z dnia 26 kwietnia 1928 r., uchwalono:

I. Rada Miejska uchwala:

Wobec zbliżającego się święta 1-go maja, święta klasy pracującej, Rada Miejska wzywa Magistrat, by przez odpowiednie zarządzenia przyczynił się do uczczenia tej uroczystości.

Zarządzenia te winne objąć w pierwszym rzędzie:

1. zorganizowanie przedstawień teatralnych, dostosowanych do tej uroczystości.

2. zorganizowanie w Teatrze miejskim uroczystej akademji 1-majowej.

3. udekorowanie gmachów Magistratu flagami, zielenią i czerwonym sztandarem,

4. umożliwienie pracownikom miejskim świętowania w dniu 1-go maja przez wydanie odpowiedniego okólnika.

II. Rada Miejska uchwala:

Dla uczczenia dnia 1-go maja, jako święta solidarności, święta pracy, Rada Miejska uchwala zmienić nazwę ulicy Foksalnej na 1-go Maja.

TYMCZASOWY REGULAMIN

Obrad Rady Miejskiej miasta Lublina

w brzmieniu uchwalonem w dn. 10 maja 1928 roku.

Prezydjum.

§ 1. Prezydjum Rady Miejskiej składa się z Prezesa Rady Miejskiej, dwóch Vice-prezesów i 4 sekretarzy.

§ 2. Prezes ustanawia porządek dzienny dla posiedzeń Rady Miejskiej, przydziela komisjom wpływające do Rady podania i wnioski, przewodniczy posiedzeniom Rady Miejskiej, zagaja i zamyka je, kieruje rozprawami i przestrzega porządku na zebraniach.

§ 3. W razie nieobecności Prezesa, zastępuje go jeden z vice-prezesów, a w razie nieobecności ich, wybrany ad hoc radny.

§ 4. Rada Miejska wybiera z grona swego 4 sekretarzy. Pełnią oni swe obowiązki kolejno, według porządku, ustalonego przez Prezesa Rady.

Posiedzenia.

§ 5. Posiedzenia odbywać się będą nie rzadziej, niż raz na miesiąc.

§ 6. Posiedzenia Rady Miejskiej, zwoływane są na żądanie Prezesa lub jego zastępcy, albo 12 radnych.

§ 7. Zaproszenia na posiedzenia doręczają radnym woźni miejscy, którzy winni zaświadczać na odcinkach zaproszeń, że doręczyli je radnemu osobiście lub dorosłemu domownikowi, albo, pod ich nieobecność, stróżowi domu. W zaproszeniach należy wskazać dzień i godzinę posiedzenia, oraz porządek dzienny z podaniem treści spraw, które mają być rozpatrywane.

§ 8. Zaproszenia należy doręczać nie później, niż na 2 dni przed posiedzeniem, a w wypadkach nagłych nie później, niż na 6 godzin przed posiedzeniem.

§ 9. Posiedzenia odbywają się publicznie. O tajności obrad decyduje Rada większością $^{2}/_{3}$ głosów obecnych na posiedzeniu, na wniosek przewodniczącego lub 12 radnych. Posiedzenia, na których przedmiotem obrad jest budżet lub rachunki gminy, muszą w każdym razie odbywać się publicznie.

Gdyby publiczność zachowaniem się swem obradom przeszkadzała, przewodniczący, po bezskutecznem wezwaniu do porządku, zarządzi usunięcie publiczności z sali obrad.

W sprawach, omawianych na posiedzeniu tajnem, Radni obowiązani są do zachowania tajemnicy.

§ 10. Radni obowiązani są przybywać na posiedzenia punktualnie i brać w nich udział aż do końca. O niemożności przybycia na posiedzenie Radny wi-

nien zawiadomić przewodniczącego. W razie spóźnienia się, Radny zawiadamia o swem przybyciu sekretarza, prowadzącego protokół.

§ 11. Radni mają prawo stawiania wniosków i wyjednywania co do nich uchwał Rady. Wnioski winny być składane na piśmie. Dla poddania pod obrady wniosek winien być nadto poparty przez podpisy przynajmniej 2 radnych, prócz wnioskodawcy.

Wnioski.

Wnioskodawca może cofnąć swój wniosek, lecz wniosek ten może być przez innego Radnego na ogólnych zasadach podjęty.

Wnioski nagłe.

Wnioski nagłe, t. j. wymagające rozstrzygnięcia poza koleją i porządkiem dziennym, powinny być poparte przez podpisy 5-iu Radnych. Przewodniczący, po odczytaniu treści wniosku, sprawę nagłości poddaje niezwłocznie pod obrady na tem samem posiedzeniu, na którem wniosek złożono, lub na posiedzeniu najbliższem, jeżeli wniosek został złożony poza posiedzeniem. Rada decyduje o nagłości większością $^2/_3$ głosów, po wysłuchaniu nie więcej, niż 1 przemówienia za nagłością i 1 przeciw niej.

Wnioski nagłe nie mogą być stawiane ani poddawane dyskusji podczas trwania obrad nad innym punktem porządku dziennego.

Prezydjum komunikuje Radzie wnioski według porządku składania ich przez Radnych.

Wnioski Radnych w sprawach, stanowiących przedmiot obrad, nie wymagają poparcia przez podpisy 2-ch Radnych; należy je jednak składać również na piśmie.

Wnioski osób, nie należących do składu Rady, Prezydjum Rady przekazuje właściwej Komisji, która je rozważa i zdaje sprawę Radzie ze swych obrad.

Interpelacje.

§ 12. Każdemu Radnemu przysługuje prawo interpelacji w sprawach, dotyczących interesów gminy, nie tylko Magistratu w osobach członków Zarządu Miejskiego, lecz i sprawozdawców, jako też przewodniczących komisji.

Interpelacje należy składać Prezydjum na piśmie. Interpelacje winny być poparte przez podpisy przynajmniej 6-ciu radnych.

Po otrzymaniu odpowiedzi na interpelację ze strony właściwego wydziału, Prezydjum umieszcza ją na porządku dziennym najbliższego posiedzenia Rady. Po wysłuchaniu przez Radę wyjaśnień interpelowanego, lub komunikatu o odmowie ich udzielenia, następuje dyskusja nad interpelacją, w zakończeniu której Rada przyjmuje formułę przejścia do porządku dziennego.

Jeżeli Magistrat zwleka z odpowiedzią i udzieleniem wyjaśnień, lub nie udzieli ich we wskazanym przez siebie terminie, Rada może wyznaczyć termin obrad nad interpelacją.

Posiedzenia specjalne.

§ 13. Rada może wyznaczać poza posiedzeniami zwykłemi posiedzenia specjalne, poświęcone wyłącznie określonej sprawie. Na posiedzeniach takich nie mogą być składane ani rozważane żadne inne, prócz wskazanych w porządku dziennym, wnioski ani interpelacje, nie wyłączając nagłych.

Protokóły.

§ 14. Na każde posiedzenie Rady przewodniczący powołuje do stołu prezydjalnego 2 sekretarzy, jeden z nich prowadzi protokół, drugi zaś listę mówców.

W protokóle wolno powoływać się na załączniki pod warunkiem dołączenia ich do protokółu i stwierdzania przez podpis sekretarza.

Protokół winien być sporządzony i podpisany przez sekretarza i przewodniczącego nie później niż w 48 godzin po posiedzeniu. Radni oraz Członkowie Magistratu mogą przeglądać protokóły w Kancelarji Rady.

Protokóły wyjątkowo ważnych uchwał Rady mogą być na żądanie rozsyłane radnym w odpisach.

Obrady.

§ 15. Pod obrady stawiane być powinny sprawy, poprzednio w komisjach rozpoznane i na porządku dziennym umieszczone.

§ 16. Nad każdym przedmiotem porządku obrad rozpoczyna się rozprawa na podstawie sprawozdania lub wniosku. Sprawę wnosi sprawozdawca komisji, a w razie nagłości wnioskodawca.

§ 17. Przewodniczący udziela głosu podług kolei, w jakiej się mówcy zgłaszają.

Z żądaniem głosu zwracać się należy do sekretarza, prowadzącego listę.

Sprawy formalne.

W kwestji formalnej (dotyczącej porządku prowadzenia obrad) udziela przewodniczący głosu w każdym czasie. Nie można zabierać głosu w kwestjach formalnych podczas wygłaszania przemówień, podczas wyjaśnień Przewodniczącego i podczas głosowania.

Sprawy osobiste.

W sprawie osobistej Przewodniczący udziela głosu po zamknięciu dyskusji nad punktem, będącym w danej chwili przedmiotem rozpraw, w każdym razie przed zamknięciem posiedzenia.

Po udzieleniu głosu przez Przewodniczącego, mówca przemawia z mównicy.

Zabierać głos z miejsca wolno tylko w kwesjach formalnych, osobistych i zapytań.

Zamknięcie listy mówców i zamknięcie rozpraw.

§ 18. Wniosek, żądający zamknięcia listy mówców, albo zamknięcia rozpraw, będzie poddany pod głosowanie, jeżeli uzyska poparcie przynajmniej 10 radnych. Po odczytaniu listy zapisanych do głosu, Przewodniczący poddaje wniosek pod głosowanie bez dyskusji. W razie przyjęcia wniosku zamknięcia listy mówców, rozprawy nad przedmiotem omawianym będą zamknięte po wysłuchaniu mówców, zapisanych do głosu, a w razie przyjęcia wniosku zamknięcia rozpraw, mówcy zapisani głosu nie otrzymują.

Wniosek o zamkięciu rozpraw uchwalony być musi $^{2}/_{3}$ głosów.

Po zamknięciu rozpraw otrzymuje głos ostateczny tylko referent i wnioskodawca, lub radny, podpisany na interpelacji.

Członkowie Zarządu Miejskiego i wskazani przez nich urzędnicy Magistratu mogą udzielić wyjaśnień niezależnie od kolei zapisania się do głosu.

Władza przewodniczącego.

§ 19. Mówcy wygłaszają przemówienia tylko z pamięci. Odczytywać wolno sprawozdania, wyciągi cyfrowe, dokumenty i cytaty, jak również interpelacje, wnioski i oświadczenia.

§ 20. Przewodniczący ma prawo przestrzegać mówcę, aby nie odbiegał od przedmiotu; może przywołać go do porządku, gdy mówca na przestrogę nie zważa, lub pozwala sobie na niewłaściwości. Jeżeli mówca będzie dwukrotnie w

toku jednego przemówienia przywołany bezskutecznie do porządku, służy Przewodniczącemu prawo odebrania mu głosu; zarówno Przewodniczący, jak mówca mogą w tej kwestji odwołać się do decyzji Rady. Każde przywołanie do porządku winno być zaznaczone w protokóle.

Jeżeli Radny, pomimo dwukrotnego w ciągu jednego posiedzenia przywołania do porządku, ponownie na tem samem posiedzeniu porządek zakłóca, Rada może na wniosek Przewodniczącego pozbawić Radnego prawa głosu na cały czas trwania posiedzenia, a w wypadkach poważniejszych, wyłączyć go z posiedzeń Rady, nie dłużej jednak niż na 5 posiedzeń.

W razie postawienia wniosku wyłączenia, należy udzielić głosu w tej sprawie zainteresowanemu, lub innemu Radnemu przez niego upoważnionemu.

W wypadku znaczniejszego zakłócenia porządku zebrania Przewodniczący zawiesza posiedzenie lub je zamyka.

Protesty przeciwko czynnościom Przewodniczącego wolno składać jedynie na piśmie; będą one dołączone do protokółu bez odczytywania.

§ 21. W razie, gdyby nienależący do Rady obywatel mógł dać w jakiej sprawie ważne wyjaśnienie, wtedy Rada na wniosek komisji lub najmniej 10 Radnych rozstrzygnie większością głosów sprawę wysłuchania obywatela tego podczas posiedzenia.

Wnioski i głosowania.

§ 22. Po zamknięciu rozpraw nad wnioskami, Przewodniczący zarządza głosowanie.

Wnioski należy poddawać pod głosowanie w formie twierdzącej, na którą można wypowiedzieć: „za" lub „przeciw".

Poprawki do wniosku powinny być poddane pod głosowanie przed głosowaniem nad całością wniosku. Z pośród kilku zgłoszonych poprawek należy najpierw poddać pod głosowanie najdalej idącą.

W przedmiocie redakcji i kolejności pytań, Radni mogą czynić zarzuty i wnosić poprawki. Jeżeli tych poprawek Przewodniczący nie uwzględni, winien je poddać pod decyzję Rady.

Każdy z Radnych może zażądać podziału wniosku, jeżeli da się on podzielić. Głosowanie odbywa się jawnie. Wybór sposobu głosowania pozostawiony jest Przewodniczącemu. Przewodniczący stwierdza i ogłasza wynik głosowania.

W razie wątpliwości wyniku głosowania, zarządza Przewodniczący próbę przeciwną. Jeżeli obliczenie dokonane w ten sposób nie wzbudza wątpliwości, uważane będzie za ostateczne; w razie przeciwnym Przewodniczący zarządza głosowanie imienne.

Głosowanie imienne będzie również zarządzone w każdym wypadku na żądanie 20 Radnych. Głosowanie imienne odbywa się w ten sposób, że jeden z Sekretarzy wywołuje nazwiska Radnych, drugi zaś protokułuje ich odpowiedzi.

Przez aklamację głosować nie wolno. Na żądanie przynajmniej 10 Radnych może Rada uchwalić głosowanie tajne. Tajne głosowanie odbywa się kartkami.

§ 23. Dla prawomocności uchwał konieczna jest na sali obecność więcej niż połowy ogólnej liczby radnych, w stosunku zaś do uchwał, wymagających zatwierdzenia ze strony Władz, $^{2}/_{3}$ ogólnej liczby radnych.

§ 24. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów.

Rewizja uchwał.

§ 25. Rewizja uchwał Rady może nastąpić, prócz wypadku przewidzianego w art. 62 ust. o Samorządzie, jedynie wtedy, gdy $^{2}/_{3}$ radnych obecnych oświadczy się za tem.

Wybory.

§ 26. Wybory są tajne i odbywają się za pomocą kartek wyborczych. Kartki puste nie są brane w rachubę.

Wybory przez aklamację są dopuszczalne wtedy tylko, jeżeli nikt z radnych nie zażąda głosowania tajnego.

Wybory do Komisji odbywają się na podstawie list kandydatów. Każda lista winna być podpisana conajmniej przez 5 członków Rady Miejskiej i zawierać imiona i nazwiska proponowanych kandydatów. Przed przystąpieniem do wyborów Przewodniczący oznajmia, ilu członków Komisji wybrać należy i wyznacza czas na składanie list. Po upływie tego czasu Przewodniczący sprawdza listy kandydatów, unieważnia te, które nie odpowiadają postanowieniom niniejszego regulaminu, zaopatruje pozostałe kolejnymi numerami i wykłada do wglądu członków Rady Miejskiej, poczem wzywa ich kolejno do oddania głosu. Kartka nie powinna zawierać nic więcej prócz numeru.

Mandaty rozdziela się między wniesione listy kandydatów w stosunku do ilości głosów, oddanych na każdą listę. Łączną sumę głosów, oddanych na wszystkie listy, dzieli się przez zwiększoną o 1 liczbę członków Komisji, którzy mają być wybrani. Przez otrzymany iloraz dzieli się liczby głosów, jakie padły na poszczególne listy kandydatów. Każda lista otrzymuje mandaty w takiej liczbie, jaka wypadła z ostatniego dzielenia. Jeżeli po tym podziale pozostaną jeszcze wolne mandaty, dzieli się ilość głosów każdej listy przez liczbę mandatów, już jej przyznanych, powiększoną o 1. Tej liście kandydatów, która wykaże najwyższy iloraz, przyznaje się dalszy mandat. W ten sposób postępuje się dalej w miarę potrzeby.

W razie, gdyby kilka list miało jednakowe prawo do tego samego mandatu, rozstrzyga los.

W razie złożenia w czasie wyznaczonym jednej tylko ważnej listy kandydatów, głosowanie nie odbywa się; w tym wypadku członkami Komisji zostaną umieszczeni na tej liście kandydaci.

Jeśli 1 członek Komisji mandat swój traci, to na jego miejsce właściwy Klub desygnuje następcę.

Prezydent m. Lublina (—) *A. Pączek.* Naczelnik Wydziału (—) *L. Radliński.*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

INŻ. WŁODZIMIERZ RABCZEWSKI

PRZYMUS WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNY
W ŚWIETLE NOWYCH USTAW

(Referat, wygłoszony na X Zjeździe Gazowników i Wodociągowców Polskich w Katowicach w dniach 17—20 maja 1928 r.)

Istotna treść przymusu.

Przymus wodociągowo-kanalizacyjny, to znaczy obowiązek zaprowadzania przy pewnych określonych warunkach urządzeń wodociągowych oraz kanalizacyjnych jest ściśle związany z wymogami celowego zdrowotnego kształtowania się osiadłego życia gromadnego, życia osiedli.

Społeczeństwo obecne w rozmaitych odłamach pod rozmaitemi postaciami — konferencyjnemi lub też publicystycznemi — poddawało dyskusji właściwą

treść, cel i uzasadnienie tego przymusu, w rozmaitych płaszczyznach i z rozmaitemi wynikami traktowało ten przedmiot, jednakże co do jednego jest naogół zgodne, iż ze względów zdrowotnych, a te winny przyświecać kulturalnemu życiu gromadnemu, przymus wodociągowo-kanalizacyjny jest wskazany, a nawet konieczny.

Bez przymusu wodociągowo-kanalizacyjnego zdrowotne, techniczne i ekonomiczne walory odnośnych inwestycji byłyby narażone na wielkie ryzyko, a nawet chybiałyby celu — szczególniej w dobie obecnej, gdy ochrona lokatorów pozbawia właścicieli nieruchomości racjonalnego impulsu do zaprowadzania jakichkolwiekbądź inwestycji w swych posiadłościach, uszczuplony zaś stan ekonomiczny odradzającego się społeczeństwa — jak całych gmin, tak też i oddzielnych właścicieli nieruchomości — obłudną korzyść chwili stawia ponad istotną długotrwałą korzyścią, widoczną z właściwej kalkulacji.

Przymus wodociągowo-kanalizacyjny może być roztoczony na całe osiedla i obejmuje wtedy potrzebę wysiłku całej gminy dla zaprowadzenia urządzeń do zaopatrywania jej całokształtu w wodę należytej jakości i w dostatecznej ilości oraz dla właściwego usuwania z jej obrębu wody zużytej i wszelkich ścieków. Przymus wodociągowo-kanalizacyjny może dotyczyć poszczególnych jednostek posiadłościowych, składających się na osiedle lub gminę i obejmuje w tym wypadku potrzebę wysiłku każdej z jednostek posiadłościowych w oddzielności dla zaprowadzenia urządzeń do zaopatrywania wyłącznie tej posiadłości w wodę oraz dla usuwania z jej obrębu wody zużytej i ścieków; w tym drugim wypadku przymus jest uwarunkowany poprzednim — dobrowolnym lub też przymusowym — zaprowadzeniu w osiedlu urządzeń publicznych wodociągowych, ujmujących wodę u źródła, oczyszczających ją w miarę potrzeby, oraz doprowadzających do poszczególnych posiadłości, oraz urządzeń kanalizacyjnych publicznych ujmujących ścieki, odchodzące z poszczególnych posiadłości, oraz odprowadzających je do właściwych przeznaczonych na ten cel miejsc.

Przymus pierwszy spada na osiedla w osobie ich zarządów, przymus drugi — na właścicieli poszczególnych posiadłości.

Dotychczasowe ustawodawstwo.

Na obszarze Rzeczypospolitej przymus wodociągowo-kanalizacyjny był ujęty tak rozmaicie, jak rozmaitem było prawodawstwo w dzielnicach, rozdartych trzema zaborami; więcej o nim spotykamy w dzielnicach zachodnich, gdzie inwestycje wodociągowo-kanalizacyjne po osiedlach częściej się napotykają, mniej zaś, a prawie wcale nic, w dzielnicach wschodnich, gdzie inwestycje te są bardzo rzadkie.

Ustawy, dotyczące przymusu, miały charakter przeważnie miejscowy, stąd też i większa ich ilość.

Mieliśmy więc: w b. zaborze austrjackim — ustawę z dn. 3/V 1897 r. o obowiązku właścicieli domów w m. Białej wybudowania kanałów domowych, połączenia tych kanałów z kanałami miejskiemi publicznemi i prawach gminy m. Białej pobierania taksy za połączenie; ustawę z dn. 6/XI 1900, obowiązującą w gminie m. Białej o obowiązku właścicieli połączenia swoich domów z miejskim wodociągiem tudzież o zezwoleniu gminie na pobór podatku gminnego od czynszów najmu i opłat gminnych; ustawę z dn. 25/XI 1900 r. o obowiązku właścicieli domów w król. m. Lwowie połączenia swoich domów z miejskim wodociągiem, tudzież o zezwoleniu tej gminie na pobieranie podatku gminnego od czynszu najmu i opłat gminnych na urządzenie, utrzymanie i rozszerzenie wodociągu miejskiego; ustawę z dn. 11/VIII 1906 r. o obowiązku właścicieli domów w król. m. Tarnopolu wybudowania kanałów domowych, połączenia tych kanałów z kanałami miejskiemi publicznemi i o prawach gminy król. m. Tarnopola pobierania taksy za połączenie; ustawę z dn. 19/VII 1908, obowiązującą właścicieli domów w gminie m. Bochni połączenia swoich domów z miejskim wodociągiem, tudzież o zezwoleniu gminie na pobór podatku gminnego od czynszów najmu i opłat gmin-

nych; ustawę z dn. 19/VII 1908 r. o obowiązku właścicieli domów w gminie m. Bochni wybudowania kanałów domowych, połączenia tych kanałów z kanałami miejskiemi i zezwalającą gminie na pobór podatku gminnego od czynszów najmu; ustawę z dn. 20/VII 1909 o obowiązku właścicieli domów w gminie m. Nowego Sącza połączenia swych domów z miejskim wodociągiem, tudzież o zezwoleniu tej gminie na pobór gminnego podatku od czynszów najmu oraz opłat gminnych na urządzenie, utrzymanie i odnowienie wodociągu miejskiego; ustawę z dn. 20 VII 1909 o obowiązku właścicieli domów w gminie m. Tarnowa połączenia swych domów z miejskim wodociągiem, tudzież o zezwoleniu tej gminie na pobór gminnego podatku od czynszów najmu, oraz opłat gminnych na urządzenie, utrzymanie i rozszerzenie wodociągu miejskiego; ustawę z dn. 20/VII 1909 o obowiązku właścicieli domów w król. woln. m. Rzeszowie połączenia swych domów z miejskim wodociągiem tudzież o zezwolenie tej gminie na pobór podatku gminnego od czynszów najmu i opłat gminnych na urządzenie, utrzymanie i rozszerzenie wodociągu miejskiego; ustawę z dn. 11/VII 1914 o obowiązku właścicieli domów w stoł. król. m. Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z miejskimi kanałami ulicznymi oraz o opłatach gminnych za to połączenie. W b. zaborze pruskim — ustawę z dn. 20/VII 1883 o ogólnym zarządzie krajowym. W b. zaborze rosyjskim — przepisy obowiązujące z dn. 16/III 1926, dotyczące kanalizacji oddzielnych nieruchomości i połączenia tych nieruchomości z kanałem publicznym w m. Sosnowcu; przepisy obowiązujące z dn. 13/II 1927, dotyczące urządzenia połączeń nieruchomości z wodociągami miejskimi w Warszawie i opłat za wodę i kanały.

Wyżej przytoczony szereg ustaw i przepisów obowiązujących, aczkolwiek bardzo liczny, jednakże w żadnej mierze całokształtu zagadnienia dla całego obszaru Rzeczypospolitej nie rozstrzygał. Natomiast odrodzenie Polski, jej unifikacja i zniesienie odrębności dzielnicowych, ponad to zaś potrzeba podniesienia zdrowotności miast i osiedli polskich, a łącznie z nią zaprowadzenia inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych, tak krótkowzrocznie zaniedbywanego przez byłych zaborców, zresztą przystąpienie szeregu miast do budowy wodociągów i kanalizacji wymagają ufundowania tego zagadnienia na trwałych podstawach prawnych, ujednostajnionych dla całego obszaru Rzeczypospolitej, właściwie, celowo a szeroko ujmujących jego całokształt.

Wobec tego, iż zwlekanie w wydaniu ogólnej ramowej ustawy groziło szeregowi miast, przeprowadzającemu inwestycje wodociągowo-kanalizacyjne, komplikowaniem właściwego wykonania i eksploatowania tych inwestycji, poza tem zaś uniemożliwieniem tak wskazanego rychlejszego podniesienia zdrowotności miast i osiedli polskich, władze państwowe skorzystały z ustawy z dn. 2/VIII 1926 o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydania rozporządzeń z mocą ustawy i wydały w tym przedmiocie 5 rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej, mających bezpośrednią i pośrednią łączność z omawianym zagadnieniem.

Ustawa z dn. 15/II 1928.

W dniu 15 lutego 1928 r. zostało wydane przez Prezydenta Rzeczypospolitej rozporządzenie z mocą ustawy o przymusie połączeń nieruchomości zabudowanych z kanalizacją i wodociągiem miejskim w miastach: Lublinie, Radomiu, Piotrkowie, Częstochowie, Kielcach, Dąbrowie Górniczej i Sosnowcu (Dz. U. R. P. 21 II.1928 Nr. 17, poz. 142).

Rozporządzenie to ma na względzie li tylko 7 miast, jednakże są to te wszystkie miasta polskie, które w celu zaprowadzenia inwestycyj wodociągowo-kanalizacyjnych uciekły się do zaciągnienia pożyczki Ulen'owskiej i wobec szczupłych swych budżetów a obszernego zakresu uskuteczniancyh z pożyczki inwestycji znalazły się w ciężkiej sytuacji finansowej, wymagającej jaknajrychlejszego uruchomienia tych inwestycji.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

„Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego“.

Treść Nr. 13: 1) Instrukcja dla dróżników Województwa Lubelskiego.

2) Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do P. P. Starostów Województwa Lubelskiego w sprawie udzielenia exequatur Panu Stefanowi Henrykowi Brunowi, Generalnemu Konsulowi Honorowemu Republiki Finlandzkiej.

3) Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do P. P. Starostów Województwa Lubelskiego w sprawie udzielenia exequatur P. Janowi Ignacemu Majewskiemu Konsulowi Honorowemu Republiki Finlandzkiej.

4) Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do P. P. Starostów Województwa Lubelskiego w sprawie odebrania debitu pocztowego czasopismu „Głos Pracy“.

5) Okólnik Nr. 29 Wojewody Lubelskiego do wszystkich P. P. Starostów, P. P. Prezydentów miast Lublina i Siedlec oraz Burmistrzów miast i Wójtów gmin Województwa Lubelskiego w sprawie opłat stemplowych odświadectw, wydawanych przez urzędy samorządowe.

6) Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do P. P. Starostów Województwa Lubelskiego w sprawie wykonania rozporządzenia z dn. 24/II 1928 roku (Dz. U. Nr. 25 poz 210) o zalesianiu gruntów ornych.

7) Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do P. P. Starostów Województwa Lubelskiego w sprawie nowelizacji rozporządzenia z dn. 24/VI 1927 r. (Dz. Ust. Nr. 57 poz. 504) o zagospodarowaniu lasów niestanowiących własności państwa.

8) Ogłoszenia o zarejestrowanych stowarzyszeniach.

9) Ostrzeżenie w sprawie włóczęgostwa i wyludzania wsparć.

10) Rozszerzenie granic miasta Garwolina.

11) Zmiana granic gminy Kościeniewice i Huszcza w powiecie bialskim.

12) Zmiana granic gminy Zahajki i Szóstka w powiecie radzyńskim.

13) Komunikat Komisji do badań zmian kosztów utrzymania w Lublinie.

14) Ceny artykułów pierwszej potrzeby w Lublinie za miesiąc marzec 1928 r.

15) Ogłoszenia.

OGŁOSZENIA.

Unieważnia się legitymację służbową p. o Sekwestratora Magistratu Zbigniewa Banaszkiewicza, wydaną mu 20/XI 1926 r. Nr. 3762/II, jako zagubioną.

OD ADMINISTRACJI.

Prenumeratę i należność za ogłoszenia należy nadsyłać pod adresem Redakcja „Dziennika Zarządu m. Lublina“ (Magistrat) lub wnosić bezpośrednio do administracji „Dziennika“ (gmach Magistratu, parter, pokój Nr. 2)

Treść Nr. 20—21:

Wydawnictwo Zarządu miasta Lublina. — — Redaktor L. Radliński.

Drukarnia Magistratu m. Lublina.